

VENDIM

Data e miratimit: 4 qershor 2009

Numri i lëndës 61/08

Z. Dragan GOJKOVIĆ

Kundër

UNMIK-ut

Paneli Këshillëdhënës për të Drejtat e Njeriut, i mbledhur më 4 qershor 2009
Me anëtarët vijues të pranishëm:

Z. Marek NOWICKI, Kryetar

Z. Paul LEMMENS

Znj. Snezhana BOTUSHAROVA

Z. John RYAN, zyrtar ekzekutiv

Pas shqyrtimit të ankesës së sipërpërmendur, të paraqitur në pajtim me nenin 1.2 të Rregullores së UNMIK-ut nr. 2006/12 të datës 23 mars 2006 mbi themelimin e Panelit Këshillëdhënës për të Drejtat e Njeriut,

Pas shqyrtimit, vendosi si në vijim:

I. FAKTET

1. Sipas ankuesit, ai është banor i Kosovës që aktualisht jeton si person i zhvendosur brenda vendit (IDP) në Serbi.
2. Sipas ankuesit, para ikjes nga konflikti i Kosovës në qershor të vitit 1999, ankuesi ka banuar në fshatin Crni Vrh, komuna e Pejë. Ankuesi pohon se ka qenë pronar i dy shtëpive dhe të një ndërtese shtesë, me një sipërfaqe të përgjithshme prej 150 m². Ai jetoi aty me familjen e tij për 25 vite.
3. Sipas ankesës, me shpërthimin e armiqësive dhe zhvendosjen e ankuesit ne Serbinë qendrore, shtëpia mbeti e myllur dhe ishte tërësisht e pajisur dhe e

mobiluar. Fqinjët e ankuesit e informuan atë në vitin 2000 se shtëpia ishte atërisht e shkretuar dhe e shkatërruar në gjysmën e dytë të vitit 1999.

4. Ankuesi paraqiti kërkesë në Gjykatën Komunale të Pejës kundër komunës së Pejës dhe institucioneve të përkohshme të vetëqeverisjes (IPVQ), duke kërkuar kompensim për dëmin e shkaktuar pronës së tij. Ankesa është regjistruar në Gjykatën komunale më 13 dhjetor 2004. Në ankesën e tij ankuesi kërkonte 200.000 euro kompensim për pronën e shkatërruar etj.
5. Ankuesi u dorëzon një kopje të letrës të dërguar më 26 gusht 2004 nga drejtori i Departamentit të drejtësisë së UNMIK-ut (DD) të gjithë kryetarëve të gjykatave komunale dhe atyre të qarkut dhe kryetarit të Gjykatës Supreme të Kosovës, lidhur me kërkesat për kompensim për dëmtimin e pronës që është dëmtuar pas hyrjes së forcave të NATO-s në Kosovë në vitin 1999. Në atë letër, drejtori i DD ka përmendur se janë paraqitur “mbi 14.000” kërkesa të tillë. Ai iu ferrua “problemeve që një fluks kaq i madh i kërkesave do t'u paraqiste gjykatave”, dhe kërkoi që të “mos planifikoheshin raste [të tillë] deri sa që ne bashkërisht të vendosim se si më së miri të bëjmë procesimin e rasteve të tillë.”
6. Deri tani, ankuesi nuk është kontaktuar nga Gjykata komunale dhe nuk është mbajtur asnjë seancë. Ankuesi ka paraqitur kërkesë për fillimin urgjent të procedurës së gjykimit më 9 shtator 2008 drejtuar kryetarit të Gjykatës komunale në Pejë. Ankuesi nuk ka marrë asnjë përgjigje zyrtare lidhur me kërkesën e tij.

II. KËRKESAT

7. Ankuesi pohon se Gjykata komunale në Pejë ka pezulluar procedurën lidhur me kërkesën e tij për kompensim të pronës së dëmtuar dhe se kjo procedurë nuk është përfunduar brenda një afati kohor të arsyeshëm (Neni 6 § 1 dhe neni 13 i Konventës Evropiane mbi të Drejtat e Njeriut (KEDNJ)). Ai gjithashtu ankohet se refuzimi i Gjykatës komunale në Pejë që të vendosë për kërkesën e tij për kompensim shkel të drejtën e tij në pronë (Neni 1 i Protokollit nr. 1 të KEDNJ). Ai gjithashtu pohon shkelje të së drejtës së tij në jetë familjare dhe banim, meqë ai është i parandaluar që të kthehet në shtëpinë e tij (Neni 8 i KEDNJ).

III. PROCEDURA PRANË PANELIT

8. Ankesa është paraqitur më 15 dhjetor 2008 dhe është regjistruar në të njëjtën ditë. Ankuesi përfaqësohet nga znj. Jasmina Zupanjac, zyrtare e lartë ligjore nga Këshilli danez për refugjatë.
9. Paneli ia ka komunikuar rastin Përfaqësuesit Special të Sekretarit të Përgjithshëm (PSSP) më 28 prill 2009 duke kërkuar komentet e tij në emër të UNMIK-ut për pranimin dhe bazueshmërinë e ankesës. PSSP-ja paraqiti komente me anë të letrës më 18 maj 2009.

IV. LIGJI

10. Para shqyrtimit të rastit për bazueshmërinë e tij, Paneli duhet të vendosë nëse do ta pranojë rastin, duke marrë parasysh kriteret për pranim të përcaktuara në nenet 1, 2 dhe 3 të Rregullores së UNMIK-ut nr. 2006/12.
11. Në komentet e tij, PSSP-ja potencon se “rasti në shikim të parë (*prima facie*) duket i papranueshëm” për shkak të mos-shterimit të mjeteve juridike. Ai thekson se nga nëntori 2005, drejtori i DD u ka bërë thirrje gjykatave të fillojnë me procesimin e kërkesave për kompensim të dëmit të shkaktuar nga personat e identifikuar fizikë dhe dëmet e shkaktuara pas tetorit 2000, meqë ai konsideronte se në këto raste pengesat për procesim të tyre efikas më nuk ekzistonin. Më 28 shtator 2008, pas konsultimeve me Këshillin Gjyqësor të Kosovës, i cili u pajtua që të ofrojë mbështetje logistike për procesimin e kërkesave të mbetur, DD mendoi se rastet e mbetur duhet të procedohen dhe se gjykatat duhet të njoftohen për rrethanat. PSSP-ja potencon se rastet e sipërpërmendura tanë do të procedohen, dhe gjykatat pranë të cilave rastet janë në pritje duhet të nxjerrin vendime në kohën e duhur.
12. Neni 3.1 i Rregullores së UNMIK-ut nr. 2006/12 parashev që Paneli mund të trajtojë një çështje pasi të konstatojë se janë ndjekur të gjitha rrugët tjera në dispozicion për shqyrtim të shkeljeve të pohuara.
13. Paneli thekson se shpjegimi për kushtin e shterimit është që autoritetet kompetente, veçanërisht gjykatave, t'ju jep mundësinë të rregullojnë shkeljen e pohuar. Mirëpo, nga ankuesit kërkohet të shterojnë vetëm mjetet që janë efektive, që janë në dispozicion në teori dhe në praktikë (shih, mes tjerash, Gjykata Evropiane e të Drejtave të njeriut (GJEDNJ), Vernillo kundër Francës, vendim i datës 20 shkurt 1991, *Publikime të gjykatës*, Seria A, nr. 198, f. 12, § 27; GJEDNJ (Grand Chamber), Selmouni kundër Francës, vendim i datës 27 korrik 1999, nr. 25803/99, § 76, GJEDNJ, 1999-V).
14. Paneli konsideron se vërejtja e bazuar në mos-shterim të mjeteve nuk mund të analizohet në mënyrë të përgjithshme, por duhet analizuar në kontekst specifik të çdo ankesë të ndryshme. Në këtë kontekst Paneli gjithashtu do të konsiderojë nëse ankesat e caktuara nuk kanë vërejtje të tjera për pranimin e tyre (shih, në kontest të njëjtë, vendimin e Panelit të datës 22 maj 2009 në lëndën nr. 38/08, Milogorić).

Shkeljet e pohuara të neneve 6 § 1 dhe 13 të KEDNJ

15. Paneli konsideron se, përderisa ankuesi pohon shkelje të neneve 6 § 1 dhe 13 të KEDNJ, ai në të vërtetë ngrit dy ankesa (shih qasjen e miratuar në rastin e sipërm Milogorić; krahaso GJEDNJ, Aćimović kundër Kroacisë, vendim mbi pranimin të datës 30 maj 2000, nr. 48776/99; GJEDNJ, Kutić kundër Kroacisë, vendim mbi pranimin i datës 11 korrik 2000, nr. 48778/99). Në njëren anë, ai ankohet përfaktin se përfshak të pezullimit të procedurës në Gjykatën komunale, ai nuk ka pasur mundësi të merr vendim mbi kërkesën përfkompensim të pronë së dëmtuar. Paneli konsideron se kjo kërkesë mund të ngrit çështjen e të drejtës së tij përfkasje në një gjykatë sipas nenit 6 § 1 të KEDNJ dhe të drejtës së tij përfkasje në një gjykatë sipas nenit 13 të KEDNJ, lidhur me kombinimin e nenit 1 të Protokollit nr. 1. Në anën tjetër, i ankohet përfshak kohëzgjatjen e procedurës pranë Gjykatës komunale, nga shkaku se procedura është themeluar më 13 dhjetor 2004, dhe se kërkesa e tij nuk është shqyrtuar që atëherë. Kjo ankesë mund të ngrit çështjen e të drejtës së tij në vendim gjyqësor brenda një kohe të arsyeshme, në kuptim të nenit 6 § 1 të KEDNJ.

16. Paneli thekson se në komentet e tij, PSSP-ja nuk ka treguar ndonjë mjet juridik specifik që ankuesi e ka në dispozicion lidhur me pezullimin apo kohëzgjatjen e procedurës. Sa i përket atij, Paneli nuk sheh ndonjë mjet të tillë. Fakti se më 28 shtator 2008 gjykatat janë udhëzuar të procedojnë me kërkesat sikurse kjo e ankuesit nuk është relevant nga pikëvështrimi i mjeteve që duhet shtuar nga ankues. Prandaj, Paneli konkludon se ankesa nuk mund të refuzohet për shkak të mos-shterimit të mjeteve në kuptim të nenit 3.1 të Rregullores së UNMIK-ut nr. 2006/12.
17. Paneli konsideron se ankesat nën nenet 6 § 1 dhe 13 të KEDNJ ngrenë çështje serioze faktike dhe juridike, përcaktimi i të cilave duhet ë varet nga analiza e bazueshmërisë. Prandaj, Paneli konkludon se këto ankesa nuk janë të pabazuara në dukje në kuptim të nenit 3.3 të Rregullores së UNMIK-ut nr. 2006/12.
18. Nuk është konstatuar asnjë arsyе tjetër për t'i deklaruar këto ankesa të papranueshme.

Shkelja e pohuar nga neni 1 i Protokollit nr. 1

19. Ankuesi ankohet për shkelje të së drejtë së tij në pronë (Neni 1 i Protokollit nr. 1), për shkak të refuzimit të Gjykatës komunale në Pejë që të vendosë për kërkesën e tij për kompensim.
20. Në vendimin e tij të datës 22 maj 2009 mbi pranueshmërinë e ankesës në rastin Milogorić nr. 38/08, Paneli gjeti se procedura lidhur me kërkesën e ankuesit akoma ishte në pritje pranë Gjykatës komunale, dhe kështu se kjo ankesë ishte e parakohshme dhe se duhet refuzuar për shkak të mos-shterimit të mjeteve, në pajtim me nenin 3.1 të Rregullores së UNMIK-ut nr. 2006/12.
21. Duke marrë parasysh faktin se ankuesi pohon se mjeti i ofruar nga Gjykata komunale deri tanë nuk ka qenë efektiv, dhe se ai nuk obligohet të përdor mjet që është joadekuat ose joefektiv ose nuk ka mundësit të arsyeshme për sukses, Paneli dëshiron të shtojë se kjo pjesë e ankesës është gjithashtu e papranueshme për shkak se nuk është në juridikcionin e Panelit-*ratione temporis*.
22. Në të vërtetë, Paneli thekson se kërkesa e ankuesit pranë Gjykatës komunale ndërlidhet me shkatërrimin dhe vjedhjen e pronës së tij. Sipas ankuesit, këto akte kanë ndodhur ndërmjet qershorit 1999 dhe fundit të vitit 1999.
23. Paneli përkujton se, sipas nenit 2 të Rregullores së UNMIK-ut nr. 2006/12, Paneli ka juridiksion vetëm për "ankesat lidhur me pohimin e shkeljeve të të drejtave të njeriut të cilat kishin ndodhur jo më herët se 23 prill 2005 apo që dalin nga faktet që kanë ndodhur para kësaj date ku këto fakte tregojnë shkelje të vazhdueshme të të drejtave të njeriut". Shkatërrimi dhe vjedhja e pronës janë akte të castit, të cilat nuk shkaktojnë shkelje të vazhdueshme (shih vendimin e Panelit të datës 16 korrik 2008, Lajović, nr. 09/08, § 7).
24. Është e vërtetë se pranë Panelit ankuesi nuk ankohet drejtpërsëdrejti për aktet e sipërpërmendura, por vetëm për faktin se, për shkak të pezullimit të procedurës, ai nuk ka pasur mundësi deri tanë të merr kompensim për dëmin e shkaktuar nga aktet e sipërpërmendura. Megjithatë, përderisa procedurat gjyqësore referohen nga pikëvështrimi i të drejtës në pronë, ato nuk mund të veçohen nga aktet në të cilat është e bazuar kërkesa pranë gjykatës. Ose, për ta thënë pozitivisht, ashtu

siç ka bërë Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut lidhur me juridiksonin e saj mbi KEDNJ:

“...Juridiksoni i përkohshëm i Gjykatës do të përcaktohet në relacion me faktet që janë themelore për ndërhyrjen e pohuar. Dështimi pasues i mjeteve juridike që kanë synuar të rregullojnë këtë ndërhyrje nuk mund ta sjellë këtë në kuadër të juridiksonit të përkohshëm të të Gjykatës” (GJEDNJ (Grand Chamber), Blečić kundër Kroacisë, vendim i datës 8 mars 2006, nr. 59532/00, §77, KEDNJ, 2006-III).

25. Rrjedh se kjo pjesë e ankesës, në cilindo rast, është jashtë juridiksonit të Panelit *ratione temporis* (shih, në një rast të ngjashëm me këtë, GJEDNJ, Aćimović kundër Kroacisë, vendim mbi pranueshmërinë i datës 7 nëntor 2002, nr. 61237/00).

Shkelja e pohuar e nenit 8 të KEDNJ

26. Ankuesi ankohet për shkelje të së drejtës së tij për jetë familjare dhe banim (Neni 8 i KEDNJ), për shkak të faktit se që nga ikja nga konflikti në Kosovë në vitin 1999 ai ka qenë i parandaluar që të kthehet në shtëpinë e tij.
27. Siç u tha më lart, prona e ankuesit, duke përfshirë edhe shtëpinë në Kosovë ku ai jetonte me familjen e tij, ishte shkatërruar dikur ndërmjet qershorit 1999 dhe fundit të vitit 1999.
28. Prandaj, nga arsyet e sipërpërmendura, çdo ankesë lidhur me shkatërrimin e shtëpisë së ankuesit është jashtë juridiksonit të Panelit - *ratione temporis*.

PËR KËTO ARSYE,

Paneli, me shumicë të votave,

- **DEKLARON TË PRANUESHME ANKESAT QË KANË TË BËJNË ME TË DREJTËN E QASJES NË GJYKATË DHE TË DREJTËN NË MJET EFEKTIV (NENET 6 § 1 DHE 13 TË KEDNJ) DHE TË DREJTËN NË VENDIM GJYQËSOR BRENDA NJË KOHE TË ARSYESHME (NENET 6 § 1 TË KEDNJ);**
- **DEKLARON TË PAPRANUESHME PJESËN TJETËR TË ANKESËS.**

John RYAN
Zyrtar ekzekutiv

Marek NOWICKI
Kryetar